

HAENDEL
BACH - BUSONI
CHOPIN

IWONA
KARASIŃSKA-SCHLAIER

CHACONNES
& MORE

IWONA
KARASIŃSKA-SCHLAIER

Iwona Karasińska-Schlair

Urodzona w Bytomiu, zamieszkała w Austrii. Studia na Wydziale Instrumentalnym Akademii Muzycznej im. K. Szymanowskiego w Katowicach w klasie Prof. Czesława Stańczyka i Prof. Klary Langer-Daneckiej. Dyplom z wyróżnieniem w klasie fortepianu. Dalsze kształcenie na kursach mistrzowskich w Dusznikach - Zdroju, Weimarze, Mediolanie, Szombathely, Bloomington i Genewie. Udział oraz wyróżnienia na konkursach w Ustii nad Ł., Atenach, Seregno, Monzy, Lipsku. Koncerty w Polsce, Czechach, Szwajcarii, Włoszech, Austrii, Niemczech.

Iwona Karasińska-Schlair

Geboren in Beuthen (Polen), lebt in Österreich. Musikalische Ausbildung an der Musikakademie "Karol Szymanowski" in Katowice bei Prof. Czesław Stańczyk und Prof. Klara Langer-Danecka. Diplom: Konzertfach Klavier mit Auszeichnung
Meisterklassen: Teilnahme an Meisterklassen in Weimar, Bloomington, Duszniki-Zdroj, Mailand, Szombathely und Genf.
Wettbewerbe: Preise und Auszeichnungen bei Wettbewerben in Usti n. L., Athen, Leipzig, Seregno, Monza. Konzerte in Polen, Österreich, Schweiz, Tschechien, Italien, Deutschland.

Iwona Karasińska-Schlair

Born in Bytom, with her home in Austria. She studied at the Instrumental Department of K. Szymanowski's Music Academy in Katowice in prof. Czesław Stańczyk's and prof. Klara Langer-Danecka's classes. She received her diploma with honours in the class of piano. Then she continued her education at master courses at Duszniki-Zdrój, Weimar, Milan, Szombathely, Bloomington, and Geneva. She has taken part, and has been awarded in competitions in Usti nad Labem, Athens, Seregno, Monza, and Leipzig. She has given concerts in Poland, Czech's Republic, Switzerland, Italy, Austria, Germany.

Płyta poświęcam pamięci Pani Profesor Klary Langer-Daneckiej.

Meiner Professorin Klara Langer-Danecka gewidmet.

I dedicate this record to the sacred memory of my professor Klara Langer-Danecka.

Płyta „**Chaconnes & More**” jest zaproszeniem do świata sztuki improwizacji w muzyce fortepianowej. Znaleźć ją można w przeróżnych utworach muzycznych np. w temacie z wariacjami, ale również często niejako ukrytą - w zupełnie innych formach. Wyraża całą głębię inspiracji i talent kompozytora. Temat z wariacjami jest formą muzyczną lubianą przez wykonawców i słuchaczy. Fascynuje niekończącą się pomysłowością wykorzystania elementów improwizacji, jest formą żywą, efektowną, pełną napięcia i blasku. Wykonawcy daje możliwość pokazania nie tylko różnorakich możliwości technicznych, ale przede wszystkim kreatywności, wysublimowanego smaku muzycznego i indywidualnej interpretacji.

Chaconne to jedna z form tematu z wariacjami, istniejąca od czasu baroku, będąca hiszpańskim tańcem ludowym opartym na ostynatowym basie powtarzającym uporczywie kilkutaktowy schemat harmoniczny.

Chaconne G dur z 21 wariacjami Jerzego Fryderyka Haendla jest typowym utworem swej epoki. Napisana na klawesyn jest też formą wirtuozowskiego popisu dla solisty; pełną rozmaru, blasku, przepychu, a nawet pewnej typowej dla Haendla teatralności.

Chaconne d moll Jana Sebastiana Bacha napisana po śmierci pierwszej żony - zawierająca części chorałowe dotyczących życia i śmierci - jest jakby epitafium dla zmarłej. To dzieło wyjątkowe, jedno z najważniejszych i najgłębszych pod względem wyrazu i treści, jakie wyszły spod pióra Bacha. W oryginalu napisana na skrzypce solo, została ponad sto lat później na nowo odkryta i opracowana na fortepian przez wielu kompozytorów. Chyba najbardziej znaną, najokazalszą, najbardziej imponującą i fascynującą jej wersję stworzył w 1893 roku Ferruccio Busoni. Zafascynowany wielką głębią muzyki Bacha, ale też możliwościami nowo powstałego instrumentu - fortepianu koncertowego - napisał Chaconne, która zachowując powagę, skupienie i ducha wersji bachowskiej idzie dalej, ukazując fortepian jako instrument "bez granic". Brzmiący jak wielka orkiestra, monumentalny, pełen spiętrzonych, karkołomnych pianistycznie treści. Pełen powagi temat wiąże się w przekształconej formie, w postaci wariacji, a każda z nich przypomina wpadające poprzez witraże barokowego kościoła światło, ukazujące wnętrze budowli z coraz to innej strony.

Preludia chorałowe napisane przez Bacha na organy i opracowane na fortepian przez Busoniego są kolejnym przykładem improwizatorskiego geniuszu kompozytora. Stawiają przed pianistą wyjątkowe wymagania wykonawcze, uwypuklające element skupionej, pełnej elegijnej powagi muzyki Bacha napisanej przez Busoniego w romantycznej fakturze na fortepian. Taka konstelacja zmusza wykonawcę do zupełnie innego posługiwanego się instrumentem, wieloplanowego słyszenia i odmiennej pedalizacji – dalekiej od stereotypowych zasad.

Wreszcie Chopin. Zamkający jego późny opus 55 **Nokturn Es dur** jest przykładem „fenomenu Chopina”, który pozostając w tym utworze - w stylu cantabile - stworzył dzieło będące

apoteozą geniuszu kontrapunktycznego, posługując się polifonią, której nie powstydziłby się Palestrina i Bach oraz polimetrią, którą w XX wieku stosował Messiaen. To nie muzyka salonowa, jak mógłby sugerować tytuł utworu - to wielka sztuka improwizacji!

Ballada f moll opus 52 - jest kolejnym przykładem wariacyjnego potraktowania pomysłu muzycznego. Sam Chopin określił poszczególne przedstawienia wciąż zmieniającego się tematu jako "warianty". I choć utwór nazwał balladą, stworzył jeden z najpiękniejszych, najbardziej wyrafinowanych i prekursorskich dzieł zawierających temat z wariacjami. Utwór, który wybiega daleko naprzód, pozwala przeczuć zbliżającą się nową epokę stylistyczną - impresjonizm, a jednocześnie odwołuje się do dziedzictwa polifonii bachowskiej, pozostając przy tym ucielesnieniem romantyzmu.

Iwona Karasińska-Schlair

"**Chaconnes & More**" ist der Versuch, Sie in die Welt der Improvisationskunst in der Klaviermusik zu entführen. Oft zu finden als "Thema mit Variationen", oft - unvermutet - unter ganz anderem Titel gilt sie als Ausdruck für künstlerische Begabung und Inspiration.

Das **Thema mit Variationen** ist eine Musikform, welche Interpreten und Zuhörer gleichermaßen anspricht und durch ihre fast unerschöpfliche Kreativität in der Bearbeitung der Improvisationselemente, ihre Lebendigkeit, den effektvollen Glanz und Spannung fasziniert. Dem Interpreten bietet sie die Möglichkeit, nicht nur die technischen Fähigkeiten sondern, vor allem, die künstlerische Kreativität und Individualität der Interpretation und des Musikgeschmacks zu zeigen.

Chaconne ist eine Form des Themas mit Variationen, die seit dem Barock in der Musik bekannt ist und ihren Ursprung im spanischen Volkstanz hat. Sie basiert auf einem kurzen, in Ostinato-Bass wiederkehrenden harmonischen Schema.

Die **Chaconne G-dur** mit 21 Variationen von Haendel ist ein typisches Werk seiner Epoche. Geschrieben für Cembalo ist es eine Form des Vortrages, die es dem Interpreten erlaubt, das Werk mit all dem Glanz, der Pracht, der Virtuosität und sogar in einer gewissen - für Haendel typischen - theatralischen Art zu präsentieren.

Die **Chaconne d-moll** von Bach - geschrieben nach dem Tod seiner ersten Frau - beinhaltet Teile jener Bach-Choräle, die sich mit den Themen "Leben" und "Tod" beschäftigen. Sie gilt quasi als ein "musikalischer Grabstein" für die verstorbene Ehefrau. Es ist ein besonderes Werk - eines der wichtigsten und ausdrucks Vollsten, das Bach je komponierte.

Im Original geschrieben für Violine-solo wurde das Stück erst über hundert Jahre später wiederentdeckt und von einigen Komponisten für Klavier bearbeitet. Die vielleicht bekannteste - weil die imposanteste und faszinierendste - Version wurde 1893 von Ferruccio Busoni erarbeitet. Busoni - einerseits von der Tiefe der Bach'schen Musik hingerissen, andererseits von den vielseitigen Möglichkeiten eines neu entstandenen Musikinstrumenten, dem Konzertflügel, beeindruckt, schrieb ein Werk, das unter Berücksichtigung aller Komponenten der Musik von Bach über alles bislang Bekannte hinausging und den Konzertflügel als ein "Instrument ohne Grenzen" zeigen sollte. Das Werk mit dem Klang eines Orchesters - monumental und mit schwierigsten pianistischen Hindernissen - ist eine Improvisation zum Thema Chaconne von Bach.

Jedoch auch hier bleibt es das, was es sein soll - nämlich ein kurzes, ernstes Motiv, das sich in der immer neu erfundenen Variation um das Thema rankt. Jede einzelne Variation erinnert an einen Lichtstrahl, der durch die Bleifenster einer barocken Kirche ihr Inneres von einer immer anderen Seite beleuchtet.

Choralvor spielen wurden von Bach für Orgel geschrieben und von Busoni für Klavier bearbeitet. Sie sind ein Beispiel des Improvisationsgenies von Bach und stellen jeden Pianisten vor besondere Herausforderungen - nämlich einer solchen Interpretation, die die Inhalte der Bach'schen Musik mit der typisch romantischen Faktur der Busoni-Bearbeitung vereint. Diese Konstellation zwingt den Pianisten zu einem ganz neuen Umgang mit den Klang- und Pedalregeln des Instruments. Zum Schluss Chopin. Das Nocturne Es dur Op.55 beschreibt in eindrucksvoller Weise das "Phänomen Chopin". Geschrieben wurde es im kantablen Stil, der leicht ins Ohr geht und dennoch die wahre Apotheose des kontrapunktischen Niveaus darstellt. Die Polypyhonie ist jener Palestrinas und Bachs ebenbürtig und die polymetrische Überlagerung typisch für z.B. Messiaen, wie sie im XX. Jahrhundert gerne verwendet wurde. Es ist keine Salon-Musik, wie uns durch den Namen "Nocturne" suggeriert werden könnte. Es ist einfach große Improvisationskunst!

Ballade f moll Op. 52 ist ein weiteres Beispiel für ein Thema mit Variationen. Chopin selbst nannte das sich ständig verändernde Thema "Varianten". Und obwohl sein Werk den Namen "Ballade" trägt, ist es eines der schönsten und raffinertesten Stücke der Improvisationskunst, die von ihm komponiert worden sind. Wie kein anderer verwendet er die polyphonischen Techniken Bachs und bleibt dabei ein großer Romantiker. Gleichzeitig geht er hier seine Zeit voraus und lässt uns eine neue stilistische Epoche - den Impressionismus (Debussy) - erahnen.

Iwona Karasińska-Schlair

"Chaconnes & More" CD recording makes an invitation to the art of improvisation in the piano music. This can be found in various musical works, e.g. in the theme with variations, but also, somewhat hidden, as often, in completely different musical forms. It expresses the whole depth of inspiration and the talent of the composer.

The theme with variations is a musical form that is cherished by both performers and the listeners. It fascinates with the endless inventiveness in how the elements of improvisation are used; it constitutes a form which is vivid, effective, full of tension and glimmer. The performer at the same time is given the opportunity to show not only his various technical skills, but most of all his creativity, sublimed musical taste, and individualism of interpretation.

Chaconne is one of the forms of the theme with variations, that has been with us since Baroque, being in fact a Spanish folk dance based on the ostinato bass repeating relentlessly the few-tact harmonic scheme.

Chaconne G-Major with 21 variations by Georg Friedrich Handel makes a typical work of its time. Written for the harpsichord, it is a form of virtuoso-like display of the soloist skills, full of swing, light, richness, and even certain, so typical for Handel, theatricality.

Chaconne D-Minor by John Sebastian Bach, written after the passing away of his first wife, comprised of parts of chorals on life and death, is a sort of epitaph for the deceased, so to speak. This is a very exceptional piece of work, one of the most significant and the deepest that had ever come out of Bach's hand. Originally, written for the violin solo, was over a hundred years later discovered again, and by many composers worked out for the piano. Perhaps the most widely known, most impressive and fascinating of its versions, was created in 1893 by Ferruccio Busoni. Fascinated by the endless depth of Bach's music, but also by the possibilities that the newly created instrument would give - the grand piano, he wrote Chaconne, which preserving the nobility, concentration and the spirit of Bach's music, goes even further, presenting the piano as an instrument "with no limits". Sounding like a grand orchestra, monumental, full of piled up, twisted pianistic matters. The full of seriousness topic winds into a newly created form, in the shape of variations, and each of them reminds us of a wisp of sunlight slipping through the stained glass of the Baroque church, and displaying every now and then a different part of its interiors.

The choral preludes written by Bach for the organ, and worked out for the piano by Busoni, constitute another example of the composer's improvisational genius. They pose the pianist with very exceptional performing demands, and disclose the element of deeply focused, full of elegiac seriousness of Bach's music, written by Busoni in the romantic texture for the piano. This constellation makes the performer use the instrument in a totally different way, hear on many different level, and quite alternative pedaling - quite far from stereotyped rules.

And finally Chopin. His very late **Nocturn E Flat Major Opus 55** is an example of the "Chopin's phenomenon", who, remaining in this piece – in a cantabile style – created a work which glorifies the counterpoint genius, using the polyphony that even Palesterina and Bach would not be ashamed of, and the polymetrics, used by Messiaen in the 20th Century. This is not a salon music, which could be hinted upon by the title of the piece. This is a great art of improvisation!

The ballad F-Minor Opus 52 – is another example of the variation-type treatment of a musical idea. Chopin himself defined the particular representations of the still changing theme as "variants". And although he called the piece a ballad, he created one of the most beautiful, most refined and original works, including a theme with variations. The piece, which moves forward into the future, allows us to sense the approaching new stylistic epoch – Impressionism, and at the same time, it appeals to the heritage of Bach's polyphony, and still embodying Romanticism.

Iwona Karasińska-Schlair